

Επιστροφή στη χαμένη αθωότητα

ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ

*

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ, ΠΑΝΤΡΕΥΟΜΑΙ...

μυθιστόρημα, Ωκεανίδα, 2010

ΟΙ ΟΜΟΡΦΟΙ ΓΑΜΟΙ ΟΜΟΡΦΑ ΚΑΙΓΟΝΤΑΙ

μυθιστόρημα, Ωκεανίδα, 2011

ΔΡΟΜΟΙ ΠΑΛΙΟΙ

μυθιστόρημα, Ωκεανίδα, 2011

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΟΥΝΑ

Επιστροφή στη
χαμένη αθωότητα

ΩΚΕΑΝΙΔΑ

Στις αδελφές μου Νίνα και Νίκη

1η έκδοση: Απρίλιος 2015

Το παρόν αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πρόσωπα ή καταστάσεις είναι εντελώς συμπτωματική.

Επιμέλεια - διόρθωση: Κατερίνα Σπύρου

© 2015, Κατερίνα Γκούνα και
Εκδόσεις «Ωκεανίδα»
Δερβενίων 38, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210.38.06.137
www.oceanida.gr
email: info@oceanida.gr

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία-Σελιδοποίηση: Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

ISBN 978-960-410-749-0

ΟΣΟ ΜΠΟΡΕΙΣ

*Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.*

*Μην την εξευτελίζεις παίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κ' εκθέτοντάς την,
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ώς που να γίνει σα μια ξένη φορτική.*

Κ. Π. Καβάφης, 1913

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΜΕ ΠΙΑΝΕΙ ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΥ. ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΙΑΗΣΩ. Να τα πω όλα!

Ειλικρινά δεν ξέρω τι έπαθα τούτη τη νύχτα, αλλά νά, έτσι στα ξαφνικά σαν να βγήκα από ένα παραλυτικό της ευτυχίας μούδιασμα, για άλλη μια φορά ξύπνησε η μνήμη μου αλλόκοτη για να με πάρει πίσω σε καιρούς και δρόμους περασμένους, που αν και μόλις χτες τους περπατούσα, τώρα τους νιώθω μακρινούς και ξεχασμένους.

Παράξενοι δρόμοι οι δικοί μου...

Κι οι αναμνήσεις μου...

Βαριές είναι, ασήκωτες, αλλά ακόμα κι έτσι δεν θέλω να τις πετάξω από τα ράφια του μυαλού μου, να καμωθώ ότι ποτέ τους δεν υπήρξαν, πως ένα όνειρο ήταν μόνο, που έσβησε απότομα στο πρώτο χάραμα. Ούτε θέλω και να πιστέψω ότι η ζωή μου δεν ήταν παρά ένα παραμύθι και πως ξεφύτρωσα στα ξαφνικά κάποια στιγμή, χωρίς γεννήτορες και λίκνο, σαν σπόρος που η γη τον κυοφόρησε κοντά τριάντα χρόνια μέχρι να τον γεννήσει με ωδίνες δυνατές που έσκισαν την πέτρα για να βγω στο φως.

Γι' αυτό κι απόψε δεν τα κατάφερα να αντισταθώ.

Γλίστρησα για άλλη μια φορά στο παρελθόν. Ένωσα μια βαθιά ανάγκη, ακαταμάχητη να πω, μολύβι και χαρτί να πάρω και πάνω του να γράψω την ιστορία μου. Να πιάσω το νήμα της απ' την αρχή, να ξετυλιξώ όλο το κουβάρι, να μην αφήσω ούτε ένα ξέφτι της σε κόμπους μυστικούς να κρύβεται. Λέω πως ίσως αυτό το τελευταίο βήμα να είναι για λησμονιά και κάθαρση, πως επιτέλους έφτασε η ώρα της λύτρωσης από τους δαίμονες που θέλω δεν θέλω αυτοί ζωντανεύουν μέσα μου απρόσκλητοι, να μου θυμίζουν λάθη και ζωές χαμένες, μέρες και νύχτες που έφυγαν στο πουθενά, ψυχές σπαταλημένες στο ανώφελο, καρδιές που γέρασαν χωρίς ποτέ να ανθήσουν. Κι ίσως γίνει κι αυτό, τώρα που έμαθα να αγαπώ την προηγούμενη ζωή μου, να αποδεχτώ ότι το παρελθόν μου, όποιο κι αν είναι, δεν πρέπει να το πετάω, αλλά να το κρατήσω σαν κάτι πολύτιμο αφού αυτό με έχει καθορίσει και μ' έκανε αυτό που είμαι τώρα.

Πολλοί λένε πως κανονικά εμείς τα κορίτσια των παραιτυθιών δεν πρέπει να μιλάμε καθόλου. Να πνίγουμε τα λόγια στη σιωπή πρέπει και να αφήνουμε τους άλλους να λένε και να λένε για μας ψιθυριστά, να διηγούνται διαδρομές σε λαβυρίνθους σκοτεινούς, να χτίζουνε διδάγματα, να γεννούν ελπίδα κι αυτοί που τους ακούνε να μπερδεύονται, πού 'ναι η αλήθεια και πού το ψέμα να αναρωτιούνται, πού η αληθινή ζωή ανασαίνει δυνατά και πού η φαντασία παίρνει χρώματα και ζωγραφίζει, να νομίζουν πως ίσως και να ονειρεύονται με όνειρα που τον ξύπνο τους τρομάζουν ή γλυκαίνουν, έλα όμως που απόψε δεν γίνεται να κρατηθώ. Ίσως είναι επειδή έχω έναν θησαυρό κρυμμένο στην ψυχή μου, που τα διαμάντια του τα λαμπερά άνθρακες αποδείχτηκαν, μα κι ένα

φως που ήρθε στα ξαφνικά εκτυφλωτικό, όταν το μόνο που περίμενα σκοτάδι ζοφερό ήταν. Ίσως φταίει και το φεγγάρι που μόλις βγήκε ολόγιομο απ' του πελάγου τον βυθό και μουσκεμένο ακόμα τρυπώνει στα κρυφά απ' το παράθυρό μου. Κι η θάλασσα... μπορεί να φταίει κι η θάλασσα, καθώς κύμα το κύμα της μου σιγοτραγουδά τους αλμυρούς της ήχους και μου ανασταίνει μνήμες από ένα κομμάτι της ζωής μου άνοστο, ανούσιο και θλιβερό, αυτό, που λέω πως όσο κι αν θέλω να ξεχάσω, δεν μπορώ. Ότι κι αν φταίει πάντως σαν καλά να τα κατάφερε αφού θαρρείς κι αναταράχτηκαν τα εντός μου απόψε, ήρθαν τα πάνω κάτω, σαν να μπήκα σε Μηχανή του Χρόνου και ξαναζώ απ' την αρχή ζωντανή τη μικρή ανόητη μα και άκρως οδυνηρή, σε κάποια φάση, οδύσσεια της μέχρι τώρα ζωής μου.

Λέσβος, Ιούλιος 2014
Φιλιώ Κοντομηνά

Τότε...

ΤΟ ΎΦΕΡΕ Η ΤΥΧΗ ΜΟΥ ΝΑ ΓΕΝΝΗΘΩ σε πολύ πλούσιο σπίτι.

Κι ύστερα, η ίδια αυτή τύχη μου γύρισε τις πλάτες, με κατρακύλησε απ' το βάθρο όπου στεκόμουνα μακάρια και μ' έφτασε να γίνω μια Σταχτοπούτα!

Ναι, Σταχτοπούτα!

Παράξενο όνομα, δεν πάει στους ανθρώπους. Βγαλμένο από παραμύθι, γνώριμο κι αγαπημένο, σίγουρα συντρόφεψε τα παιδικά χρόνια όλων μας. Θυμίζει φτώχεια, μιζέρια κι αδικία μα και τιμωρία της απληστίας. Θρίαμβο του καλού απέναντι στο κακό, αποθέωση της στωικότητας, παρέμβαση μιας πρόνοιας που αθέατη κοιτάζει από ψηλά τα πάθη των θνητών και γίνεται νεράιδα, ξωτικό, βλέπει με μάτια καθαρά, κάποιες φορές βγαίνει από τον κόσμο τον αέρινο, παίρνει φωνή, σάρκα και χρώματα και μπαίνει για λίγο στον πραγματικό, για να τακτοποιήσει κομμάτια από ένα παζλ παράταιρο και να αλλάξει τη ροή των γεγονότων μιας πραγματικής ζωής. Κάπως έτσι έγινε και στη δική μου, τόσο που να μοιάζει με παραμύθι.

Σταχτοπούτα λοιπόν!

Αυτόν τον τίτλο δεν τον είχα απ' την αρχή, τον φορτώ-

θηκα στην πορεία, όταν η ζωή μου άλλαξε μέσα σε μια στιγμή κι ήρθα κι έγινα ίδια κι όμοια με εκείνη τη μικρή ταλαίπωρη του παραμυθιού, που όταν ήμουνα μικρή, γερμένη η μάνα μου στο μαξιλάρι, δίπλα μου, ψιθυριστά μου το 'λεγε για να 'ρθει γλυκός ο ύπνος και να αποκοιμηθώ, σ' ένα κρεβάτι με ουρανό, μεταξωτά σεντόνια και κάτασπρες κουρτίνες που έκλειναν μέσα τους τον δαντελένιο κόσμο μου. Ποιος να μου το 'λεγε αλήθεια τότε πως εκείνη η όμορφη εποχή θα είχε ημερομηνία λήξης, και μάλιστα σύντομη, κι ας όψεται γι' αυτό η άτιμη η κοινωνία που άλλους τους ανεβάζει κι άλλους τους κατεβάζει στα μαύρα Τάρταρα, που λένε κάποιοι για τις αδικίες. Κάτι σαν κι εκείνο το αμίμητο, «Κύριε Πετροχείλο, κάποτε ήμουνα πουλί και μ' αγαπούσανε πολλοί».

Τότε... τα καλά χρόνια εννοώ, είχα ένα πολύ αριστοκρατικό όνομα, εύηχο, σύμφωνα και φωνήεντα αρμονικά συνταιριασμένα, σαν νότες ταλαντούχου μουσικού, δηλαδή σκέτη μελωδία, να το ακούς και να το ευχαριστιέσαι, εξαιρετικά εκλεπτυσμένο, από αυτά που συνήθως μόνο σε μεγάλα τζάκια και σε ακόμα πιο μεγάλα σαλόνια συναντά κανείς. Ήταν κάτι σε Λυδία ή Λήδα ή Ναταλία, γιατί όχι και κάτι από Ελεάννα ή Νεφέλη, χωρίς βέβαια το χρυσό κουρέλι του τραγουδιού στα μαλλιά μου, παρά μόνο με κάτι χτενάκια από φίνα ταρταρούγα συνδυασμένα άψογα με πανάκριβα νεανικά κοσμήματα που θα τα ζήλευαν ακόμα και Ρωσίδες πριγκίπισσες της εποχής των Ρομανόφ.

Το χαιρόμουνα το ονοματάκι μου, δηλαδή έτσι μου είχαν πει να κάνω, γιατί αν μη τι άλλο κραύγαζε από μακριά την πλούσια καταγωγή μου. Χώρα που χρόνια μετά, όταν μεγάλωσα κάπως κι άρχισα να έχω ανησυχίες για τη μόρφωσή μου, διάβασα σε περιοδικά αστρολο-

γίας όπου έπεφτα μετά μανίας –καμιά σχέση με την αστρονομία βέβαια– ότι το όνομά μας κάθεται σφραγίδα ανεξίτηλη επάνω μας, σαν νεφελώδης αύρα ένα πράγμα, φωτοστέφανο να πούμε προς την κοινωνία, προσδιορίζει τον χαρακτήρα μας, τα γούστα μας και την εξέλιξή μας σ' αυτή τη ζωή. Ακόμα και στο ποιος θα μας ερωτευτεί. Με λίγα λόγια, είναι πολύ σοβαρό ζήτημα, έλεγε η αστρολόγος.

Μ' άρεσε λοιπόν, μ' άρεσε πολύ τότε, κάθε φορά που άκουγα καμαριέρες και νταντάδες να το απιθώνουν σαν βασιλικό στέμμα πάνω μου με υποταγή προς το μικρό αφεντικό, πότε για να καταφέρουν οι άτυχες γυναίκες να φάω το πρωινό μου και πότε ψάχνοντάς με πίσω από κάτι βελούδινες κουρτίνες, όπου κρυβόμουνα για να σπάσω πλάκα μαζί τους, αφού τρελαινόμουνα να τις βλέπω να τρέχουν αλαφιασμένες από δωμάτιο σε δωμάτιο, να χώνονται κάτω από κρεβάτια και να ανοιγοκλείνουν τις τεράστιες ντουλάπες μας. Κι όσο μεγαλύτερα τόσο πιο πολύ καταλάβαινα τι υπέροχο βάρος είναι να κουβαλάς ένα αριστοκρατικό όνομα, ενισχυμένο κι από μια μεγάλη περιουσία. Αααα, μακριά από μένα κάτι Κατερίνες, Μαρίες, Ελενίτσες και Γιωργίες, έλεγα. Αυτά είναι πολύ λαϊκά, πολύ μπανάλ ονόματα, δηλαδή τέτοια που ούτε για τη μανικιουρίστα μου δεν έκαναν.

Ζούσαμε σ' ένα προάστιο έξω απ' την Αθήνα. Πνιγμένο μες στο πράσινο ήταν, λουσμένο απ' το χρυσογάλανο φως που αντανακλούσαν οι πισίνες στις βουτιές του ήλιου μέσα στα γλωριωμένα νερά τους, προορισμένο μόνο για υπερπλουσίους. Περιοχή με τεράστια σπίτια κι ακόμα πιο τεράστια οικόπεδα, με παραδείσιους κήπους, πολλά δέντρα κι ακόμα πιο πολλές Φιλιππινέζες – τόσες που άμα

τις μάζεues όλες μπορούσες άνετα να κάνεις ένα καλό προάστιο στη Μανίλα. Παράξενα πλάσματα αυτές οι γυναίκες. Όλη μέρα περιφέρονταν σαν εργασιομανή μυρμήγκια κάνοντας δουλειές οι καημενούλες. Αυτονόητο είναι βέβαια ότι εκτός από υπηρέτριες, η περιοχή μας διέθετε τετράγωνους μπράβους, μωώδεις σεκιουριτάδες και βιντεοκάμερες φανερές και κρυφές, που, στημένες πάνω στους τρίμετρους πετρόχτιστους μαντρότοιχους, προστάτευαν τα πολυτελή άσυλά μας, όχι μόνο από επίδοξους ληστές αλλά και απ' όλους τους περίεργους που πολύ θα το 'θελαν να μπορούν να βλέπουν πώς περνάμε και τι κάνουμε εμείς οι τυχεροί που μέναμε από μέσα.

Κατά καιρούς κάποιοι περαστικοί διαμαρτύρονταν για τις κάμερες που τους απαθανάτιζαν όσο εκείνοι έκαναν τη βόλτα τους ή το τζόγκινγκ τους στα πευκόφυτα δρομάκια, έλεγαν ότι τάχα δεν είχαμε το δικαίωμα να καταγράφουμε την κίνηση στον δρόμο, ότι αυτό είναι ενάντια στην ελευθερία τους. Έλεγαν επίσης πως καταπατούνται τα δικαιώματά τους κι άλλα τέτοια δημοκρατικά, αλλά εμείς τους γράφαμε κανονικά σε διάφορα σημεία του σώματός μας γιατί παλιά παπούτσια δεν είχαμε, αφού τα φορούσαμε δυο-τρεις φορές και μετά τα δίνουμε στο υπηρετικό προσωπικό. Κάποιες στιγμές μας έπιανε η αγανάκτηση. Δικαιολογημένη! Τι πράγμα, ρε παιδί μου, μερικοί άνθρωποι! Ανεγκέφαλοι! Σκέτοι κάφροι! Άκου, τους πείραζαν οι κάμερες! Πώς τους πείραζαν δηλαδή; Δεν φτάνει που τους κάναμε τη χάρη και φωτογραφίζαμε τις φάτσες τους, μιλούσαν κι από πάνω. Και τι ανωμαλία δέρνει πια αυτόν τον τόπο! Αντί να πουν ένα μεγάλο «ευχαριστώ» σ' εμάς τους πλούσιους που με τη δουλειά μας και την αξία μας φτιάξαμε αυτά τα υπέροχα προάστια με

τα καλοκλαδεμένα δέντρα, τους πανύψηλους φοίνικες και τα σπάνια λουλούδια για να έρχονται αυτοί να κάνουν τον περίπατό τους μέσα στον παράδεισο, συχνά με τα σκυλιά τους τα ανάγωγα που ήταν μονίμως με το πίσω πόδι ανασηκωμένο, φώναζαν κι από πάνω. Αλλά τι να πεις; Μεγάλη αχαριστία κυκλοφορεί γενικώς. Και στο κάτω κάτω της γραφής, δεν τους καλέσαμε εμείς. Αν δεν τους άρεσε αυτό το σύστημα, ας μην ξαναπερνούσαν απ' τον δρόμο μας. Σκασίλα μας εμάς, δεν θα μας έλειπαν κιόλας. Κι ας πήγαιναν όπου ήθελαν να κάνουν τις βόλτες τους. Μπορούσαν να πάνε στην Ομόνοια και στην πλατεία Βάθη. Ή, ακόμα καλύτερα, στον Άγιο Παντελεήμονα να δουν πρώτα τι εστί βερίκοκο και μετά να έρθουν και να μας κατηγορούν άδικα.

Έτσι λέγαμε. Δηλαδή οι μεγάλοι τα έλεγαν ανάμεσα σε καφέδες, τσάγια, πούρα Αβάνας και ουίσκι κι εγώ με κάτι άλλα συνομήλικα, εφηβάρια τότε που δεν ξέραμε τι γίνεται πέρα απ' τη μύτη μας, τα επαναλαμβάναμε σαν παπαγάλοι.

Η οικογένειά μου είχε ένα πολύ μεγάλο σπίτι. Τετρακόσια τετραγωνικά μέτρα, τριώροφο, στρωμένο όλο με σκούρο ξύλο ντουσιέ, πανάκριβο, κάθε τετραγωνικό κόστιζε όσο δέκα μεροκάματα ενός εργάτη. Ένας τεράστιος κήπος τεσσάρων στρεμμάτων το έζωνε από γύρω, με μια μεγάλη πισίνα στο πίσω μέρος του. Πανέμορφη, έργο τέχνης πραγματικό, ένα γαλάζιο σίγμα τελικό που ξάπλωνε νωχελικά επάνω στο γκαζόν.

Κάθε ένα-δυο μήνες οι γονείς μου, άνθρωποι ωραίοι και πολύ κοινωνικοί, έδιναν κι από μια δεξίωση, με όλη την υψηλή κοινωνία της Αθήνας καλεσμένη όπως και κάποιους τυχερούς πλούσιους από την επαρχία που έκαναν

δουλειές με τον πατέρα μου. Κοσμικό γεγονός με τα όλα του, την επόμενη μέρα περνούσε στις σελίδες όσων εφημερίδων υπηρετούσαν άξια την κοσμική δημοσιογραφία για τη μόρφωση του λαού, με αναλυτικές περιγραφές των φορεμάτων των κυριών συνδυασμένες με φωτογραφικές βουτιές και ζουμαρίσματα πάνω στα περιδέραιά τους. Καμιά φορά και λίγο παρακάτω, στις βαθιές σχισμές που ασφυκτιούσαν ανάμεσα στα δυο σιλικονούχα βουναλάκια τους.

Εκείνες τις μέρες πραγματικά γινόταν αυτό που λέμε «χαμός». Οργανισμός κανονικός, ειδικά αν ήταν άνοιξη ή καλοκαίρι. Κατάλευκες τέντες που συναγωνίζονταν επάξια χολιγουντιανά σκηνικά στήνονταν στον κήπο, διάσημοι ντισκ τζόκεϊ ή λαϊκές ορχήστρες επιστρατεύονταν για να διασκεδάσει ο κόσμος, εταιρείες κέτερινγκ άπλων μακρόστενα τραπέζια με λευκά τραπεζομάντιλα και φουσκωτούς φραμπαλάδες, όλα δίπλα στην πισίνα, όσο δε για τα φαγητά, τι να πρωτοθυμηθώ, σούσια, χαβιάρια μπελούγκα και ροδοκόκκινοι αστακοί για τους λάτρεις των θαλασσιών, κυνήγι και μοσχαροκεφαλές για τους κρεατοφάγους. Μιλάμε δηλαδή για όλα τα καλά του Αβραάμ και του Ισαάκ αλλά και όλα όσα δεν διαβάσαμε στη Βίβλο γιατί τότε δεν τα ήξεραν οι άνθρωποι τα αλμυρά στρούντελ, τα σουφλέ, τα μπρικ και τα πατέ χήνας. Φυσικά ούτε λόγος για κάτι γκουρμέ πιάτα, όπου ανακατεύεται το μέλι με το χοιρινό και τα πορτοκάλια με τα ψάρια, όπως επίσης και τις εξωτικές σος και διάφορα άλλα ντρέσινγκ που εμείς τώρα εδώ τα παίζουμε στα δάχτυλα, ειδικά απ' τη στιγμή που μας τρέλαναν όλα τα τηλεοπτικά κανάλια να μας δείχνουν εκπομπές και σίριαλ με φαγητά και μάγειρες, τόσο που κάποιοι νέοι

να αναρωτιούνται πόσο βλάκες υπήρξαν και να χτυπάνε τα κεφάλια τους που σπούδασαν ναυπηγοί στο Μετσόβιο αντί να πάνε σε καμιά σχολή μαγειρικής για να είναι σήμερα περιζήτητοι στα ακριβά εστιατόρια, στις δεξιώσεις και στις γυναίκες. Και πάνω απ' όλα ματσωμένοι, μια εποχή που ο κόσμος δεν βρίσκει δουλειά ούτε για τρία κατοστάρια τον μήνα.

Θυμάμαι τις δεξιώσεις μας. Μεγάλες στιγμές για τους γονείς μου. Αξέχαστες κι ανεπανάληπτες! Η απόλυτη αποθέωση του πλούτου!

Με το που έφτανε η ώρα, γέμιζε το σπίτι μας από βραδινά δημιουργήματα υψηλής ραπτικής, ούτε ντεφιλέ διάσημου μόδιστρου να ήταν. Άλλαζε θαρρείς και το μικροκλίμα στον χώρο της συνάθροισης. Ο αέρας διαφορετικός, έσμιγε με θροΐσματα από μεταξωτά φορέματα, δαντέλες και μουσελίνες. Κι ο κήπος αλλιώτικος κι αυτός τις νύχτες των μεγάλων πάρτι αφού λιπόθυμες οι μυροδιές των λουλουδιών παραδίδονταν αμαχητί σ' αυτές των κυριών, γιατί πώς να το κάνουμε; Εύκολο είναι να παραβγεί ένας σεμνός πανσές ή μια τρυφερή γαρδένια στα μυρωμένα σύννεφα των ακριβότερων οίκων αρωμάτων του κόσμου που άφηναν τα γυναικεία κορμιά;

Και μια αγάπη!

Να ξεχύνεται ασυγκράτητη, σε πλήρη αφθονία, να ρέει στα δάπεδα αφού η μάνα μου και οι φίλες της με το που συναντιόνταν το έριχναν πρώτα στα φιλιά, φιλιά απ' αυτά του αέρα βέβαια, μην χαλάσει και το μακιγιάζ, και κοιτάζοντας με βλέμμα αμείλικτο η μια την άλλη για να δουν μήπως κάποια φοράει καλύτερο φόρεμα απ' το δικό της, πλάκωναν τα «χρυσή μου», τα «καλή μου» και τα «τι όμορφη που είσαι απόψε. Θεά!», ορολογία γνωστή,

απαραίτητο αξεσουάρ ενός βιωματικού σαβουάρ βιβρ, όπου η σιωπηρή απαξίωση του άλλου ήταν η πεμπτουσία του, όπου η κολακεία πήγαινε χέρι χέρι με τον επιμελώς κρυμμένο φθόνο.

Βαρετές οι κουβέντες των αντρών τους και τι να κάνουν οι γυναίκες κάτι τέτοιες νύχτες;

Πάνω από εξήντα οι περισσότεροι, μίλαγαν για το χρηματιστήριο, για τραπεζικά δάνεια και επεκτάσεις, για αγορές, εξαγορές επιχειρήσεων μα πολλές φορές και συνειδήσεων, για κέρδη, ζημιές και ισολογισμούς, πόσο να ενδιαφέρουν μια κοσμοπολίτισσα κυρία όλα αυτά; Μόλις λοιπόν οι γυναίκες ξεπερνούσαν το δύσκολο στάδιο της πρώτης αναμέτρησης μεταξύ τους, έπιαναν μιαν άκρη του κήπου μας όπου καιτσιμολογούσαν σαν πουλάκια απ' το πιάτο τους, μην χαλάσει και η δίαιτα, κοιτάζοντας με τις ώρες τα γκαρσόνια που πηγαινοέρχονταν για να τα προλάβουν όλα. Δηλαδή τι κοιτάζαν! Καρφώνονταν πάνω τους σαν λιγούρια, τα έτρωγαν με τα μάτια τα παλικάρια μέχρι ματιάσματος, τα καημένα, βαθμολογούσαν τα πρόσόντα τους τα φανερά, μα και τα κρυφά που πιθανολογούσαν ότι κουβαλούσαν πάνω τους, σαν να ήταν καλλιστεία για σερβιτόρους-πιθανούς εραστές, τους ρίχνονταν με νάζι δεκαεξάχρονης και όλο κάτι ζητούσαν για να τα έχουν να ασχολούνται συνέχεια μ' αυτές και να μην ξεμακραίνουν από δίπλα τους.

Τις κορόιδευα τότε, θύμωνα κιόλας με τη συμπεριφορά τους που την έβρισκα όχι μόνο γελοία αλλά και αρκούντως πρόστυχη για παντρεμένες γυναίκες, τώρα όμως που μεγάλωσα και κατάλαβα κι εγώ πολλά απ' τη ζωή, τώρα που η ματιά μου μπορεί να κοιτάζει κάτω απ' το μείκ απ της απατηλής εικόνας των ανθρώπων και να βλέ-

πει τι κρύβεται πίσω τους, λέω πως δίκιο είχαν οι καημενούλες γιατί πώς να το κάνουμε; Μπορεί τα λεφτά, τα κιλά και το κύρος του πετυχημένου μεσήλικα να κάνουν ένα ελκυστικό πακέτο για μια όμορφη και φιλόδοξη νεαρή που την τραβάει ο πλούτος σαν μαγνήτης, αλλά μόλις περάσουν καμιά δεκαριά χρόνια και χορτάσουν ταξίδια, σκάφη, βραχιόλια και μπριγιάν, το σώμα τους φωνάζει, παραπονιέται μέσα απ' τις αγρύπνιες τους, κραυγάζει για ένα σφιχτό αντρικό κορμί, για λίγο έρωτα. Άλλωστε, τι να σου κάνει ένα διαμάντι, έστω και πολλών καρατίων, όταν η μοναξιά σε φυλακίζει στα σκοτάδια της, όταν το δέρμα φλέγεται, όταν ζητάει απεγνωσμένα ένα φιλί, ένα χάδι; Όταν τα νιάτα βάζουν φωτιές και ανάβουν επιθυμίες σε σάρκες στερημένες και ανικανοποίητες;

Εγώ εκείνες τις καλές εποχές πήγαινα σε ιδιωτικό κολέγιο όπως είναι φυσικό. Πολύ όμορφα περνούσα στο σχολείο μου. Μπορεί στα μαθήματα να μην τα πήγαινα και καλά, χαμένο χρόνο θεωρούσα το διάβασμα, άχρηστες και τις γνώσεις, «μήπως και σε τι θα μου χρησιμεύσουν;» έλεγα, αλλά με τους συμμαθητές μου όλα κυλούσαν άριστα. Τους συμπαθούσα και με συμπαθούσαν. Είχαμε πολλά κοινά μεταξύ μας. Δεσμούς άρρηκτους. Πρώτον μέναμε στην ίδια πανάκριβη περιοχή, κι αν όχι στην ίδια, σε κάποια κοντινή παρόμοια. Δεύτερον μεγαλώναμε έχοντας Αγγλίδες νταντάδες για την ξενόγλωσση μόρφωση και αγωγή μας και Φιλιππινέζες οικιακές βοηθούς για την περιποίηση και τα καπρίτσια μας. Τρίτον και σπουδαιότερο, οι μπαμπάδες μας είχαν πολλά λεφτά, και για να πάμε και παρακάτω, είχαμε σπίτια με φοίνικες και πισίνες. Όλα αυτά μας έδεναν αναμεταξύ μας με μια κλωστή αόρατη και με την αλληλεγγύη που αναπτύσσουν οι

έχοντες και κατέχοντες που ξέρουν ότι τους ζηλεύουν οι μη κατέχοντες, όπως κάτι συμμαθητές μας, για παράδειγμα, υπότροφοι αυτοί. Πανέξυπνα παιδιά ήταν, σεμνά, με γυαλάκια μυωπίας και ενισχυμένη φαιά ουσία, πάντα διαβασμένα μα ήμασταν θαρρείς δυο κόσμοι διαφορετικοί και πώς να συναντηθούμε;

Ο πατέρας μου είχε πολλά λεφτά. Επιχειρηματίας, αφεντικό ενός μεγάλου εργοστασίου. Μέρα-νύχτα δούλευαν οι εργάτες εκεί μέσα, αφού οι μηχανές του δεν σταματούσαν ποτέ, ούτε καν τα Χριστούγεννα και το Πάσχα, παρά μόνο μια φορά τον χρόνο για συντήρηση και επανεκκίνηση. Δίπλα σ' αυτό, ένα σωρό μικρότερες επιχειρήσεις σπαρμένες σ' όλη τη χώρα και αλισβερίσια με το εξωτερικό.

Αυτοδημιούργητος!

Το 'χε να το λέει και να το καμαρώνει σε κάθε ευκαιρία. «Εγώ τα έκανα όλα μόνος μου! Χωρίς τις πλάτες κανενός! Από παιδί μόνος».

«Οι γονείς σου;...» ρωτούσαν κάποιοι.

Θυμάμαι, πρώτα κάρφωνε το βλέμμα στο δάπεδο και ύστερα απαντούσε. «Πέθαναν».

Ένα «πέθαναν» και τίποτε άλλο...

Είναι αλήθεια πως για να μπορείς να μπεις στη θέση του άλλου και να καταλάβεις τον πόνο του, πρέπει να έχεις πονέσει κι εσύ πρώτα. Πως για να αντιληφθείς τη μοναξιά του, πρέπει να την έχεις βιώσεις πρώτα εσύ. Γι' αυτό οι πλούσιοι δεν καταλαβαίνουν τους φτωχούς. Οι υγιείς τους άρρωστους. Οι πολιτικοί τον λαό, ειδικά γι' αυτούς τους τελευταίους τι να πεις; Κλεισμένοι στη θερμοκοιτίδα της ματαιοδοξίας και της άνεσης, τυφλοί και κουφοί, δεν βλέπουν τίποτε, ούτε ακούν τον βόγκο που

κάθε στιγμή βγαίνει απ' τα κλειστά παράθυρα, τις σφαλισμένες πόρτες, τις βραχνιασμένες φωνές των διαδηλωτών στις πλατείες. Γι' αυτούς, τους «ας φάνε παντεσπάνι άμα δεν έχουν ψωμί», τους «ας πουλήσουν τα σπίτια τους», όλα είναι απλά. Ο καθένας εκεί που τον έβαλε η ζωή, οι τυχεροί στα νόστιμα, οι άλλοι ας πάνε να πνιγούν.

Τυχερή ήμουν κι εγώ τότε, το κάθε λογής «παντεσπάνι» περίσσευε στο σπίτι μας, μόνο με ευχάριστα είχα να κάνω, τα άλλα τα στενάχωρα μου ήταν άγνωστα και πώς να δεις κάτι που δεν ξέρεις καν ότι υπάρχει. Κι έπρεπε να περάσουν πολλά χρόνια και να βρεθεί στον δρόμο μου η θεία μου η Γιασεμή για να μάθω την ιστορία του πατέρα μου, να έχω πονέσει κι εγώ πολύ ώστε να μπορώ να δω τι έκρυβε πίσω από εκείνο το «πέθαναν» που πάντα το ξεστόμιζε με το κεφάλι σκυφτό, σίγουρα από φόβο μην δει κάποιος τα μάτια του, μην ερμηνεύσει τη σκοτεινιά τους και αντιληφθεί την απέραντη μοναξιά του, την απελπισμένη ανάγκη του για αγάπη, μια αγάπη που ποτέ δεν έλαβε, ούτε από γονείς, ούτε από γυναίκες, ούτε καν απ' το ίδιο του το μοναχοπαιδί, εμένα. Μόνο που όταν έμαθα ήταν αργά και για τους δυο μας.

Είναι επίσης αλήθεια ότι για να έρθεις στη θέση του άλλου, πρέπει να ξέρεις, να σου έχει ανοιχτεί. Να σου δείξει την ψυχή του, να βγάλει στο φως τα μυστικά του και να σου πει πώς νιώθει, τι θέλει, τι φοβάται, τι ελπίζει, τι περιμένει από σένα.

Τα λίγα λόγια ζάχαρη και τα καθόλου μέλι, μας έλεγαν οι δάσκαλοι στο δημοτικό πεπεισμένοι ότι μας μπολιάζουν με μια συμβουλή βγαλμένη απ' το καταστάλαγμα της λαϊκής σοφίας. Κι ας είναι η κουβέντα το μόνο εργαλείο για την επικοινωνία και την κατανόηση μεταξύ

των ανθρώπων. Κι ας είναι η ομιλία ένα απ' τα λίγα ανεκτίμητα δώρα που μας έδωσε ο Θεός για να ξεχωρίζουμε ανώτεροι απ' τα άλλα δημιουργήματά του.

Μας έλεγαν κι άλλα για τη σιωπή οι δάσκαλοι. Η σιωπή είναι χρυσός, μας έλεγαν. Σιγά τον χρυσό! Κάλπικος πέρα για πέρα. Ρίσκο μεγάλο, το παίρνεις μόνο γι' αυτούς που δεν σ' ενδιαφέρουν, για συνέπειες της παρανόησης που δεν σ' αγγίζουν καν, αφού αφήνεις τον άλλο να καταλάβει ό,τι θέλει. Κι είναι σίγουρο πως τις περισσότερες φορές δεν καταλαβαίνει τίποτε απολύτως.

Ο πατέρας μου δεν μιλούσε. Μόνο δούλευε και γλεντούσε. Ένας βράχος ήταν για όλους. Εγώ τον είχα για να πατάω επάνω του και να χορεύω. Οι φίλοι του για να στηρίζονται στις πλάτες του. Οι ερωμένες για να κερδίζουν κάτι. Όσο για τη μάνα μου... γι' αυτήν, ένα κομμάτι από παγωμένο γρανίτη ήταν που κάποτε της έφραξε τον δρόμο για την ευτυχία, όπως νόμιζε.

Όλοι οι δρόμοι, όλα τα ταξίδια έχουν μια αφετηρία. Ένα σημείο μηδέν από όπου αρχίζει η διαδρομή. Κι η ζωή, ταξίδι που μόνο μια φορά συμβαίνει, ξεκινάει απ' τη ζεστή, τη σκοτεινή μήτρα μιας μάνας. Εμείς ποτέ δεν μάθαμε την αφετηρία του ανθρώπου Λεωνίδα Καρρά. Μόνο για την πορεία απ' τα δεκαοχτώ του και μετά. Σαν να μην είχε υπάρξει παρελθόν γι' αυτόν μέχρι τη μέρα που έφτασε στον Πειραιά. Σαν να γεννήθηκε εκείνη τη στιγμή που έριξε το πρώτο βήμα έξω απ' το καράβι που τον έφερε απ' την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου και πάτησε στην αποβάθρα του λιμανιού. Λαμπρή η διαδρομή του από εκεί και πέρα. Ανοδική, διέγραψε μια ιλιγγιώδη επιχειρηματική τροχιά. Μια συνεχής ανάβαση προς την κορυφή που σταμάτησε άδοξα στα λευκά σεντόνια ενός ξενοδοχείου. Αν όμως

μια φορά μας είχε μιλήσει για το παρελθόν που πεισματικά έκρυβε, αν μας είχε δείξει τις πληγές του, ίσως τα πράγματα να είχαν εξελιχθεί αλλιώς. Ίσως θα αφήναμε ένα απαλό χάδι επάνω τους, μπορεί να ψιθυρίζαμε και ένα-δυο γλυκόλογα στο παραπονεμένο αγοράκι που τόσο έντεχνα έκρυβε μέσα του.

Αυτός ήταν ο πατέρας μου!

Ένα ερωτηματικό. Ένας πετυχημένος άντρας, αυτοδημιούργητος, που το καμάρωνε ότι με την αξία του και τη μαγκιά του έφτασε στα πολύ ψηλά, κρύβοντας καλά μέσα του το μοναχικό παιδί που μεγάλωσε σε ορφανοτροφείο επειδή μάνα και πατέρας τον αρνήθηκαν, με τον τρόπο τους ο καθένας.

«Ζήσε το σήμερα! Το αύριο δεν είναι σίγουρα δικό σου!»

Αυτό ήταν το μότο της ζωής του. Και έτσι την έζησε.

Κιμπάρης άντρας ήταν ο πατέρας μου. Όπου κι αν πήγαινε γινόταν ένα μικροσούσουρο με το που έσκαγε μύτη στην είσοδο. Στα πόδια του υποκλίνονταν οι λεσχεάρχες κάθε φορά που έπιανε θέση σε καρέ για να παίξει καμιά πόκα. Και στα καζίνο όμως ούτε βασιλιάς να ήταν. Τσακίζονταν να τον εξυπηρετήσουν οι κρουπιέρηδες.

Προικισμένος απ' τη γέννα του για νικητής. Τον έτρεμαν οι συμπαίκτες του στα χαρτιά. Του παραδίδονταν αμαχητί οι αντίπαλοι στο τένις και στο γκολφ.

Γενναιόδωρος άντρας ο πατέρας μου! Άρχοντας πραγματικός σε φίλους και γνωστούς μα ειδικά στις γυναίκες. Εκεί κι αν τα 'δινε όλα. Εκεί από κυρίαρχος γινόταν ταπεινός υπήκοος κι έκανε αυτός τις υποκλίσεις πάνω στα μεταξωτά καλσόν δεσποινίδων και κυριών. Σκλάβος του ωραίου φύλου δεν άφησε ερωμένη για ερωμένη που να μην τη φορτώσει με διαμαντικά. «Αυτό, επειδή είσαι κα-

λή μαζί μου» έλεγε και οι κοπέλες αλληθώριζαν μέχρι να ξετυλίξει το βελουδένιο κουτάκι του κοσμηματοπωλείου και να ξεπροβάλει απαστράπτουσα η πέτρα για να δουν το μέγεθος και να υπολογίσουν την αξία της. Σ' όσες είχε μεγάλη αδυναμία τις προίκιζε έξτρα και μ' ένα δυαράκι σε κάποια μέτρια περιοχή για να βάλουν ένα κεραμίδι πάνω απ' το κεφαλάκι τους τα καημένα τα κορίτσια και να μην τα νιώθει άστεγα και ταλαιπωρημένα στα ενοίκια.

Πρωταθλητής και στο γλέντι ο ντάντι μου! (έτσι τον φώναζα τότε). Στα μπουζούκια τού είχαν πάντα ρεζερβέ πρώτο τραπέζι πίστα. Οι τραγουδιστές και οι τραγουδίστριες του αφιέρωναν πολλά απ' τα τραγούδια τους, πήγαιναν κοντά του με το μικρόφωνο στο χέρι κι ήταν όλο χαμόγελα και ευγένειες γιατί ήξεραν καλά πως ένα μέρος απ' το υπέρβαρο νυχτοκάματό τους το χρωστούσαν σ' αυτόν τον λεβεντάνθρωπο. Κι οι λουλουδόδες όμως τον αγαπούσαν πολύ, τον λάτρευαν να πούμε, θαρρείς και πάθαιναν ντελίριο μόλις τον έβλεπαν αφού ήξεραν ότι το βράδυ εκείνο που θα ξεφάντωνε ο Φραγκάτος, αυτές θα ξεπουλούσαν μέχρι και μαρουλόφυλλα.

Δεν ήταν Φραγκάτος το επώνυμό του. Καρράς είπαμε λεγόταν, μόνο που με τα χρόνια το παρατσούκλι που του κόλλησαν κάποιοι φίλοι και ανταγωνιστές, ξεπέρασε το πραγματικό. Κι αυτός το καλοδέχτηκε.

Μικρή όταν ήμουνα μ' αγαπούσε πολύ. Μ' είχε και έγνοια μεγάλη. Ήθελε να με δει ψηλά. Να ανεβαίνω, να ανεβαίνω στη σκάλα των πετυχημένων, μέχρι να τον φτάσω και να τον ξεπεράσω κιόλας. Μοναχοπαίδι του, όλες οι φιλοδοξίες του επάνω μου ακουμπούσαν. Κι οι προσδοκίες του επίσης. Γι' αυτό και μόλις τέλειωσα το Λύκειο, ο πατέρας μου με πήρε παράμερα για μια πολύ

σοβαρή συζήτηση, όπως είπε. Χαρούμενη κάθισα δίπλα του και ανυπόμονη, σίγουρα θα μ' έστελνε κανένα ταξιδάκι στο Μπαλί ή στην Κυανή Ακτή, έλεγα μέσα μου, μπορεί να μου χάριζε και κανένα πανάκριβο αυτοκίνητο, δώρο για το χαρτί της αποφοίτησης.

«Μιας και τα κατάφερες και τελείωσες το σχολείο θα πρέπει να σκεφτούμε και τις σπουδές σου τώρα. Διάλεξε χώρα και πανεπιστήμιο», μου είπε γιατί ήξερε ότι στις πανελλήνιες δεν θα έπιανα πάνω από πέντε μέσο όρο και δεν υπήρχε περίπτωση να περάσω ούτε στο πιο χαμηλόβαθμο ΤΕΙ της χώρας.

Πρώτα τον κοίταξα λοξά. Ύστερα του 'στειλα ένα ειρωνικό χαμόγελο. Μα τι μου έλεγε ο άνθρωπος; Ήταν στα καλά του ή μήπως να φώναζα κανέναν γιατρό; Εγώ είχα αγαναχτήσει να πηγαινοέρχομαι δώδεκα χρόνια στα σχολεία, συν άλλα δύο για νήπια και προνήπια, δεν έβλεπα την ώρα να γλιτώσω απ' τα θρανία και θα συνέχιζα κι άλλο;

«Και ποιος σου είπε ότι θέλω να σπουδάσω;» τον προσγείωσα κανονικά.

«Υποθέτω πως θέλεις».

«Γιατί να θέλω; Και σε παρακαλώ πολύ να μην υποθέτεις για λογαριασμό άλλων».

«Μα είναι για το καλό σου, παιδί μου».

«Με συγχωρείς, πατέρα, αλλά εγώ ξέρω καλύτερα απ' τον καθέναν ποιο είναι το καλό μου. Το καλό μου είναι να ζήσω διασκεδάζοντας κι όχι να τρώω τα μούτρα μου πάνω σ' ένα βιβλίο».

«Εδώ σπουδάζουν τα παιδιά των εργατών σήμερα...»

Δεν πρόλαβε να τελειώσει τη φράση του. Τον έκοψα. «Και τι με νοιάζει εμένα ποιοι σπουδάζουν και ποιοι όχι;»

«Μα πώς δεν σε νοιάζει;»

«Σκασίλα μου, ρε ντάντι, εμένα τι κάνουν τα παιδιά του κοσμάκη. Άλλωστε αυτά πάνε στα πανεπιστήμια για να πάρουν ένα χαρτί μήπως και βρουν καμιά δουλειά της προκοπής, να διοριστούν στο δημόσιο ή δάσκαλοι σε κανένα κατσιοχώρι για να βγάλουν το ψωμί τους. Εγώ όμως έχω και να φάω και να πιω».

Οργίστηκε. «Σε μια χώρα όπου σε κάθε πόλη ξεφυτρώνει σαν μανιτάρι κι από ένα πανεπιστήμιο, όπου δεν μένει κανένας ασπούδαστος, η κόρη του Φραγκάτου θα μείνει χωρίς ένα-δυο πτυχία!» αντέδρασε έξαλλος.

«Δεν γουστάρω, σου λέω» τον αποστόμωσα. «Και μην ελπίζεις ότι άμα τσακωθούμε θα με δεις με γυαλάκια και ένα ντοσιέ παραμάσχαλα να το παίζω φοιτήτρια».

«Μα πρέπει», επέμεινε. «Πρέπει να διαβάσεις και να μάθεις κάτι, βρε παιδί μου, να μορφωθείς. Δεν μπορείς να μείνεις ξύλο απελέκητο».

Τώρα ήταν η σειρά μου να οργιστώ. Δηλαδή τόσο λίγο μ' εκτιμούσε εμένα; Ότι δεν είχα γνώσεις εγώ που ήξερα ποια σταρλετίτσα τα 'χει με ποιον, ποιος ηθοποιός πάει για διαζύγιο, ποιος τραγουδιστής κεράτωνε και με ποια, τι εσώρουχα φοράει η τρίτη αναπληρωματική Μις Γιανγκ των καλλιστείων, ποια είναι η τάση στη μόδα του επόμενου χειμώνα; «Ρε πατέρα! Εμένα θα μου πεις ότι δεν νοιάζομαι για τη μόρφωσή μου; Εμένα θα μου πεις ότι δεν διαβάζω; Τόσα περιοδικά για ποιον νομίζεις ότι τα παίρνω; Για τον γείτονα;» ρώτησα αγανακτισμένη απ' την προσβολή –αυτήν του ξύλου του απελέκητου– και του 'δειξα μια στοίβα από δαύτα. «Κι άμα είσαι καλός γονιός και θες να κάνεις κάτι για το παιδί σου, ρίξε το χρήμα να πάω διακοπές στη Μύκονο γιατί μπάφιασα

όλη την προηγούμενη χρονιά στο σχολείο και θέλω να ξεκουραστώ».

Είπε, ξαναείπε ο άνθρωπος, επέμεινε όσο άντεχε η ψυχή του, στο τέλος παραιτήθηκε.

«Ωραία λοιπόν. Αφού δεν θέλεις να σπουδάσεις, τότε να έρθεις να δουλέψεις μαζί μου στο εργοστάσιο».

Έμεινα αποσβολωμένη. Για ώρα. «Πλάκα μου κάνεις, ρε πατέρα; Αν αυτό το θεωρείς αστεϊάκι πάντως, δεν έχεις καθόλου χιούμορ, να το ξέρεις».

«Μιλάω σοβαρά. Μεγάλωσες. Καιρός να αρχίσεις να βγάζεις μόνη σου το ψωμί σου».

Ανατρίχιασα. Μέχρι και το τελευταίο μου κύτταρο τσιτώθηκε. Αυτό που άκουγα ήταν τερατώδες. Άκου να πάω να δουλέψω λες και ήμουνα το παιδί κανενός παρακατιανού; Και γιατί παρακαλώ; Για να βγάλω το ψωμί, που εγώ ούτε καν το 'βαζα στο στόμα μου. Παχαίνει.

Γύρισα και τον κοίταξα προσεκτικά. Σίγουρα δεν ήταν καλά ο άνθρωπος. «Δεν μπορεί. Από κάτι πάσχει», σκέφτηκα. Ίσως από κανένα πρόωρο Αλτσχάιμερ, που του θόλωνε τα μυαλά. Ή κι από κανένα κρυφό εγκεφαλικό που όμως δεν του άφησε κουσούρι αφού και τα μαγουλάκια ήταν στη θέση τους και το θεληματικό πιγούνι του κεντράριζε όμορφα κάτω απ' τα χείλη του. Ούτε και τα μάτια του ξέφευγαν έστω κατά ένα χιλιοστό. Άρα σοβαρολογούσε! «Πας καλά, άνθρωπε, ή να βάλω τις φωνές; Έχεις λεφτά να φάνε και οι κότες και θέλεις να ρίξεις το μοναχοπαίδι σου στο μαγκανοπήγαδο που λέγεται δουλειά; Να ξυπνάει απ' τα χαράματα και να γυρίζει πτώμα στο σπίτι το απόγευμα; Πατέρας είσαι εσύ ή τύραννος;»

Το είδα στο βλέμμα του ότι θύμωσε πολύ. Ότι ήταν

έτοιμος να μ' αρχίσει στις φωνές. 'Υστερα σαν να το ξανασκέφτηκε και μου χαμογέλασε καλοσυνάτα. «Έλα εδώ και θα σου εξηγήσω», είπε και αφού άπλωσε το χέρι του, με πήρε στην αγκαλιά του. 'Ηθελε να μ' έχει δίπλα του στην επιχείρηση, για να αρχίσω να τη μαθαίνω, να μπω στα μυστικά της αφού εγώ θα κληρονομούσα το πακέτο των μετοχών όχι μόνο του εργοστασίου αλλά και όλου του ομίλου των εταιρειών του που εγώ δεν τις ήξερα καλά καλά ποιες και πόσες ήταν. Δεν λέω, δίκιο είχε ο χριστιανός και πολύ σωστά μιλούσε απ' τη μεριά του, αλλά κι εγώ πάλι σωστά μιλούσα απ' τη δική μου τότε. 'Ηθελα να χαρώ τη ζούλα μου. Να τη ζήσω, να τη ρουφήξω λαίμαργα, να τη στραγγίξω μέχρι την τελευταία σταγόνα της.

Του το ξέκοψα με την πρώτη. «Ντάντι μου, έχω πολλά πράγματα να κάνω. Δεν προλαβαίνω να δουλεύω κιόλας».

«Δηλαδή;»

«Δηλαδή όταν σου εξηγήσω θα καταλάβεις».

Έκατσα και του ανέλυσα όλα όσα έκανα καθημερινά. Για να δει πόσο πολυάσχολη ήμουνα και να καταλάβει ότι δεν μου περισσευε χρόνος στο τόσο πιεστικό πρόγραμμα που είχα. Ξυπνούσα γύρω στις δώδεκα. Μία ώρα περνούσε τουλάχιστον μέχρι να πάρω το μπρέκφαστ γιατί η Φιλιπινέζα μας ήταν πολύ αργή, ειδικά στο μυαλό, λίγο καθυστερημένη να πω. Μέχρι να καταλάβει ότι της ζητούσα έναν Irish coffee και όχι πια φρέσκο γάλα για πρωινό και να μην μου κουβαλάει βούτυρα, μέλια και φυσικούς χυμούς, μας έπαιρνε μισή ώρα. Στη συνέχεια ερχόταν ο μασέρ της μαμάς που έκανε και χρέη προσωπικού της γυμναστή. Αυτός κι αν ήταν αργός! Ερχόταν για μία ώρα, ανέβαινε στο ειδικό δωμάτιο που είχαμε για το μασάζ όπου εκείνη τον περίμενε ημίγυμνη, τυλιγμένη

με μια λευκή χνουδωτή πετσέτα και έβγαινε μετά από δύο, χωρίς να θυμάται ότι εγώ περίμενα να πάρω σειρά η δόλια. Τι στην ευχή έκαναν εκεί μέσα τόση ώρα, ποτέ μου δεν το κατάλαβα. Μετά το μασάζ, αν ήταν άλλη εποχή εκτός από καλοκαίρι, έριχνα μερικές βουτιές, για να χαλαρώσω απ' τους εκατό κοιλιακούς, στη θερμαινόμενη πισινούλα που είχαμε στο υπόγειο της βίλας μας, αυθαίρετη παρακαλώ, αδήλωτη και στην πολεοδομία και στην εφορία. Ξέρω τι σκέφτεστε. Μες στο μυαλό σας είμαι. Φοροφυγάδες! Σαν αυτούς που λένε όλοι οι υπουργοί των Οικονομικών ότι θα τους τσιμπήσουν και δεν κάνουν τίποτε τελικά. Φοροφυγάδες, λέτε μ' ένα στόμα να ξερνάει δηλητήριο αφού τους πλούσιους θεωρείτε ότι κάθε φορά φταίνε για το χάλι της χώρας. Γιατί έτσι σας είπαν στα κανάλια τα παπαγαλάκια και κάποια κόμματα που τα πιπιλίζουν σαν καραμέλα. Όμως για σκεφτείτε μας κι εμάς; Τι να κάναμε κι εμείς οι ταλαίπωροι οι άνθρωποι; Δηλώσαμε τη μία τη μεγάλη που ήταν στην πίσω πλευρά του κήπου μας και δεν μπορούσαμε να το αποφύγουμε γιατί τώρα με τους δορυφόρους, και μαύρη να 'ναι η ώρα που τους ανακάλυψαν και τους έστησαν στο φεγγάρι να μας παρακολουθούν σαν Big Brother με το μάτι τους στραμμένο πάνω μας, δεν μπορείς να κρύψεις ούτε σπιρτόξυλο. Και φορολογηθήκαμε κανονικά. Να δηλώνουμε και την άλλη την κρυφή; Δηλαδή τι το περάσαμε εδώ; Όλα τα λεφτά μας στο κράτος θα τα δίνουμε; Συνεταιρικά τα έχουμε στο κάτω κάτω της γραφής; Άμα ήταν έτσι, να μην δουλεύαμε και να μπαίναμε κι εμείς στο ταμείο ανεργίας να επιβαρύνουμε αυτό το έρημο το χιλιοχρεωμένο κράτος. Και πώς θα πήγαινε μπροστά η Οικονομία χωρίς εμάς που αποτελούμε όχι μόνο την

ατμομηχανή της, αλλά και τη ραχοκοκαλιά της και την ουρά της και τα όλα της;

Τέλος πάντων. Αυτά τα έλεγαν ο πατέρας μου και η παρέα του, εγώ τότε δεν είχα ιδέα από τέτοια.

Ξεχάστηκα. Τι έλεγα; Α, ναι. Το βαρύ καθημερινό μου πρόγραμμα εξηγούσα αναλυτικά στον μπαμπά.

Του εξήγησα λοιπόν ότι αμέσως μετά τις πρωινές μου υποχρεώσεις, έπαιρναν σειρά άλλα καθήκοντα, δηλαδή πρώτα η κομμώτριά μου, η μανικιουρίστα μου, η αισθητικός. Του θύμισα ότι είχα και το απογευματάκι μου κλεισμένο, αφού ερχόταν η ρεφλεξολόγος που αναλάμβανε να φτιάξει τη διάθεση σε όλη την οικογένεια, δηλαδή στον ίδιο που μόλις είχε γυρίσει απ' το εργοστάσιο κι ήταν ζαλισμένος απ' τους λογαριασμούς που έκανε όλη μέρα για να δει πόσα λεφτά έβγαλε, στη μάνα που μόλις είχε ξυπνήσει απ' τον μεσημεριανό ύπνο και δεν μπορούσε να κλείσει το στόμα απ' το χασμουρητό και σε μένα που είχα τραβήξει των παθών μου τον τάραχο, για να προλάβω να κάνω όλα εκείνα τα πρωινά και άκρως κουραστικά που του είχα αναλύσει.

«Κατάλαβες τώρα;» τον ρώτησα όταν τελείωσα.

«Κατάλαβα», είπε κουνώντας πάνω-κάτω το κεφάλι και συνέχισε: «Εγώ είμαι δημοκρατικός άνθρωπος και δεν θα σου επιβάλω τίποτε».

Αυτό μας έλειπε! Να έχουμε και καταπίεση. «Μπράβο, μπαμπούλη μου!» τον συγχάρηκα για την κατανόηση και του 'σκασα ένα φιλί στο παχουλό του μάγουλο, ευχαριστημένη που ξεμπέρδεψα τόσο εύκολα.

«Τουλάχιστον να βρούμε κανένα καλό και πλούσιο παιδί του κύκλου μας και να παντρευτείς», πρότεινε μετά από λίγη σκέψη.

Τινάχτηκα πάνω σαν να με τσίμπησε σφήκα. 'Η οχιά. «Τι; ; ;»

Τι άκουγαν τ' αυτιά μου η καημενούλα; Λίγες μέρες μετά που τελείωσα το σχολείο, μου ετοιμάζε καινούργιους γολγοθάδες. Πρώτα οι σπουδές, μετά η δουλειά κι ύστερα ο γάμος. Η σκλαβιά! Κι εγώ πότε θα ζούσα; Πότε θα χόρταινα έρωτα, γιατί όπως έλεγαν οι φίλες της μάνας μου, τις περισσότερες φορές, με τον σύζυγο μπορεί να χορτάσεις τα πάντα εκτός από σεξ. Δηλαδή αυτός ούτε λίγο ούτε πολύ βάλθηκε να με καταστρέψει.

«Ούτε με σφαίρες!» τον έκοψα.

«Ούτε με σφαίρες!» επανέλαβα όταν τελείωσε με μια μακριά λίστα γαμπρών που θα αναλάμβαναν την πολυτελή διαβίωσή μου και τις επιχειρήσεις του όταν, ο μη γένοιτο, αυτός σε βαθιά γεράματα θα αποδημούσε εις Κύριον.

«Έλπιζα στην κατανόησή σου. Μ' έναν καλό γάμο θα δυνάμωννα κι εγώ τις επιχειρήσεις μου, που τώρα τελευταία δεν είναι στα καλύτερά τους και δεν θα είχα κανέναν φόβο απ' τους ανταγωνιστές μου».

«Δεν θα πάρω εγώ τον πρώτο τυχόντα για να βρεις εσύ χρηματοδότη. Άμα σου λείπουν λεφτά, πάρε κανένα δάνειο απ' την τράπεζα. Τόσοι και τόσοι παίρνουν. Κι απ' ό,τι λες, δεν τα επιστρέφουν κιόλας».

«Εύχομαι να μην το μετανιώσεις κάποια μέρα», έκλεισε την κουβέντα μ' ένα ύφος σκοτεινό και αξεδιάλυτο λες και ήταν καμιά Σίβυλλα που μόλις ξαμόλησε χρησμό.

Προσπέρασα τα περί της μετάνοιας στα γρήγορα. Σιγά τις απειλές. Δεν είχα να φοβηθώ τίποτε άλλωστε. Το μοναχοπαιδί του ήμουν και όλα μα όλα τα υπάρχοντά του, ακόμα και οι κάλτσες του, στα χεράκια μου θα κατέληγαν κάποια μέρα, υπομονή να είχα.